

**Správa z medzinárodnej vedeckej konferencie:
„Daňové úniky, daňové podvody a právne možnosti ich predchádzania“**

V dňoch 14.–16. septembra 2015 sa uskutočnila XIV. medzinárodná vedecká konferencia z daňového práva pod názvom „Daňové úniky a daňové podvody a právne možnosti ich predchádzania“ na Štrbskom Plese vo Vysokých Tatrách. Konferenciu organizovala Katedra finančného práva a daňového práva Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach v spolupráci s *Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej* so sídlom na *Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku*.

Ústrednou témou štrnásteho ročníka tejto konferencie sa stali „Daňové úniky a daňové podvody a právne možnosti ich predchádzania“ („*Tax Law and its Possibilities of Prevention of Tax Evasions and Tax Frauds*“) a je vhodné hneď úvodom poznamenať, že samotná téma bola organizátormi, ako aj samotnými účastníkmi hodnotená ako mimoriadne aktuálna. Načrtla totižto široký priestor pre výmenu skúseností a poznatkov v oblasti právnych možností nástrojov a inštitútov v boji proti daňovým únikom a daňovým podvodom nielen v rámci regiónu strednej a východnej Európy (Česka, Poľska, Ruska, Ukrajiny, Maďarska a Slovenska), ale aj pre skúmanie právnych možností ich predchádzania na nadnárodnej (medzinárodnej i úniovej úrovni).

Konferencia bola z časového hľadiska rozdelená do štyroch tematicky nadväzujúcich blokov prebiehajúcich v rámci dvoch dní. Konferenciu slávnostne zahájil 15. septembra 2015 vedúci Katedry finančného práva a daňového práva – čestný predseda organizačného výboru, *prof. Vladimír Babčák*, ktorý spolu s *doc. Máriou Bujňákovou* – predsedníčkou organizačného výboru – privítali hostí a vyjadrili presvedčenie o prínose konferencie a výmene poznatkov v boji proti daňovým únikom v rámci regiónu. Na vystúpenie profesora *Babčáka* nadviazal tiež prezident *Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej*, *prof. Eugeniusz Ruśkowski* z Univerzity v Białymstoku, ktorý tiež privítal účastníkov konferencie a pozitívne ocenil tradíciu každoročnej organizácie medzinárodnej konferencie v regióne Strednej a Východnej Európy.

Prvý blok rokovania otvoril moderujúci – *prof. V. Babčák*, ktorý oboznámil účastníkov konferencie s programom a predstavil vystupujúcich hostí. Ako prvá vystúpila *prof. M. Karfíková* (*Univerzita Karlova v Praze*), ktorá vo svojom príspevku načrtla postavenie daňového práva v systéme práva v Českej republike a jeho možnosti pri predchádzaní daňovým únikom a daňovým podvodom. *Prof. K. Piotrowska-Marczak* (*Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu*) vo svojom príspevku načrtla teoretické východiska a príčiny nedodržiavania a neplnenia daňových povinností. Následne vystúpil *prof. V. Matchekin* (*Kutafin Moscow State Law University*), ktorý vo svojej prezentácii venoval pozornosť ruským nástrojom a pravidlám proti zneužívaniu práva pod vplyvom internacionalizácie, neopomínajúc komparatívne aspekty. S nemenej zaujímavou problematikou vystúpila *prof. T. Famulska* (*Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach*), ktorá predstavila vybrané problémy daňových únikov na dani z pridanej hodnoty z hľadiska jej aktuálnej právnej konštrukcie, zamýšľajúc sa jednak nad aktuálnym právnym stavom tejto úniovej dane a jej „vyhliadkami“ do budúcnosti. Rokovanie prvého bloku uzatvoril *prof. A. Gorgol* (*Uniwersytet Zielonogórski*), ktorý sa vo svojom príspevku venoval interpretácii poľských daňových ustanovení v daňových predpisoch ako nástroja eliminácie daňových únikov.

Druhý blok rokovania moderoval *prof. J. Głuchowski* (*Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu*), ktorý predstavil účastníkom konferencie ďalších vystupujúcich. Ako prvý v tomto bloku rokovania vystúpil *prof. W. Nykiel* (*Uniwersytet Łódzki*), ktorý vo svojom príspevku bližšie predstavil problematiku premien daňových systémov v krajinách strednej a východnej Európy

a v krajinách BRICS za uplynulé obdobie vyše 25 rokov, s osobitným ohľadom na 4 aspekty – postavenie daňového práva ako právneho odvetvia v právnych poriadkoch jednotlivých štátov, ako aj aspekty daňovej politiky jednotlivých štátov, daňové právo hmotné, daňové právo procesné a medzinárodné daňové právo vrátane jeho nástrojov v súvislosti s predchádzaním daňovým únikom a daňovým podvodom. Načrtnutá problematika bola predmetom osobitnej komparatívnej konferencie, ktorá sa konala v Lodži v októbri 2015 a bola jedinečným priestorom pre výmenu skúseností a poznatkov najvýznamnejších predstaviteľov vedy daňového práva za jednotlivé členské štáty, a to pokiaľ ide o všetky štyri vyššie uvádzané aspekty (panely). So zaujímavým príspevkom vystúpila následne *prof. M. Sentsova* (*Voronezh State University*), ktorá priblížila aktuálny právny stav pravidiel proti zneužívaniu práva v ruskom právnom poriadku (GAAR, CFC pravidlá, „*beneficial owner*“ koncept) v zmysle ich vývoja a aktuálnych právnych východísk. *Doc. M. Vernarský* (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach) vo svojom príspevku kriticky skúmal inštitút daňovej licencie v slovenskom právnom poriadku, neopomínajúc komparatívne aspekty s rakúskou právnou úpravou inštitútu. *Dr. Z. Papoušková* (*Univerzita Palackého v Olomouci*) sa vo svojom príspevku zamyslela nad problematikou subjektov daňových únikov a rokovanie tohto bloku ukončila svojim vystúpením *doc. S. Kubincová* (Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica), ktorá sa netradičným, podnetným spôsobom zamyslela nad otázkou právnej istoty adresátov noriem daňového práva v súvislosti s bojom proti daňovým únikom.

Rovnako zaujímavé príspevky boli prednesené aj v druhý deň konferencie. Pozíciu moderátora v rámci prvého bloku rokovania zaujal *doc. M. Radvan* (*Masarykova Univerzita v Brně*), ktorý oboznámil účastníkov konferencie s programom. Prvým vystupujúcim bol *prof. J. Stieranka* (Akadémia Policajného zboru v Bratislave) ktorý načrtnol platné daňové trestné činy a postup odhaľovania daňových únikov z pohľadu finančnej správy. Ďalší príspevok predniesol *prof. V. Nazarov* (*Plekhanov Russian University of Economics, Moscow*) a oboznámil v ňom účastníkov konferencie s inštitútom daňového monitoringu ako prostriedku eliminácie daňových únikov. *Prof. A. Nita* (*Uniwersytet Jagiellonski w Krakowie*) následne svojou prezentáciou poskytol účastníkom konferencie komparatívny náhľad na problematiku administratívno-právnych a trestných sankcií v poľskom daňovom práve. Problematiku škodlivej daňovej konkurencie vo svojom príspevku predstavila *Dr. M. Wróblewska* (*Uniwersytet Gdański*) a svojím vystúpením týkajúcim sa manažmentu výpadku príjmov pri dani z pridanej hodnoty ako nástroja limitujúceho verejný dlh v Poľsku ukončila rokovanie *Mgr. E. Lotko* (*Uniwersytet w Białymstoku*).

Posledný blok príspevkov na konferencii moderoval *prof. E. Ruśkowski* – prezident *Centrum Informacji i Organizacji Badań Finansów Publicznych i Prawa Podatkowego Krajów Europy Środkowej i Wschodniej* so sídlom na *Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku*. Ako aj predošlé rokovania, aj v rámci posledného bloku sa otvoril priestor pre prezentáciu zaujímavých problematík. Po vystúpení *prof. A. Kostiukova* (*Omsk F. M. Dostoevsky State University*) zameranom na problematiku možností zabezpečenia právnej istoty v daňových otázkach v štáte sa *prof. A. Jurkowska-Zeidler* (*Uniwersytet Gdański*) venovala predstaveniu navrhovanej právnej úpravy dane z finančných transakcií v EÚ a jej významu v súvislosti s predchádzaním daňovým únikom a daňovým podvodom. *Prof. A. Zalcewicz* (*Politechnika Warszawska*) vo svojom príspevku ozrejmla povinnosti finančných inštitúcií z hľadiska daňového práva – ako nástroj prevencie pred daňovými únikami. Nakoniec tohto bloku rokovania sa komparáciou českej a slovenskej právnej úpravy trestnoprávnych dôsledkov daňových únikov a daňových podvodov zaoberala posledná vystupujúca – *Dr. H. Skalická* (*ŠKODA AUTO Výšoká škola, o. p. s.*).

Záverečné slovo na konci konferencie patrilo čestnému predsedovi organizačného výboru konferencie – *prof. V. Babčákovi*, ktorý spolu s prezidentom Centra – *prof. E. Ruśkovskim*

poďakovali účastníkom konferencie za účasť, vyzdvihli medzinárodný a vedecký charakter konferencie, ako aj niekoľkoročnú tradíciu jej usporadúvania. Konferencia nemôže byť hodnotená inak ako veľmi pozitívne. Predstavovala totiž aktuálnu medzinárodnú platformu pre výmenu poznatkov a skúseností v predchádzaní daňovým únikom a daňovým podvodom v rámci regiónu strednej a východnej Európy a zároveň poskytla priestor pre utuženie a nadviazanie medzinárodnej vedeckej spolupráce do budúcnosti. Ako uviedol v záverečnom prejave *prof. Ruškowski*, význam konferencie umocnil aj vznik „dohody“ ohľadne tematického zamerania už v poradí jubilejnej – XV. medzinárodnej vedeckej konferencie z finančného a daňového práva, ktorá sa bude konať v obdobnom čase na budúci rok a bude venovaná procesným aspektom daňového práva, najmä daňovým poriadkom jednotlivých štátov – účastníkov konferencie.

František Bonk*

* JUDr. František Bonk, Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. E-mail: frantisek.bonk@student.upjs.sk.